

ОСОБЛИВОСТІ ХУДОЖНЬОЇ ОБРОБКИ ТЕАТРАЛЬНИХ ТКАНИН У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ХУДОЖНИКІВ ТЕАТРАЛЬНО-ДЕКОРАЦІЙНОГО МИСТЕЦТВА

У статті розглядається проблема вдосконалення викладання спеціальних дисциплін на практичних заняттях, шляхом введення у курс «Художня та технологічна обробка театральних тканин» творчого завдання щодо створення композиції для розпису батіка на прикладі народного мистецтва писанки. Розвитку творчого потенціалу студентів ВНЗ мистецького напрямку засобами використання традицій народного мистецтва писанок у декоративному мистецтві за технологією батік. Завданням статті є порівняльна характеристика технологічних прийомів розпису гарячого батіку та розпису писанки.

Ключові слова: викладання, батік, писанка, мистецтво, театральне-декораційне мистецтво.

Постановка проблеми у загальному вигляді... Сучасне мистецтво України базується на багаторічних традиціях українського народу та важливих зразках народного мистецтва. XXI сторіччя повинно стати для українських митців, особливо для викладачів, важливою віхою у вихованні майбутніх фахівців мистецького напрямку. Об'єднання багатовікового досвіду свого народу у різних видах мистецтва та концентрація цього матеріалу повинна стати базою у викладанні творчих дисциплін. Професійна культура майбутніх художників театраль-декораційного мистецтва містить у собі аксіологічний та праксіологічний компоненти тому при її формуванні вивчення спеціальних дисциплін полягає у залученні студентів до спадщини народного мистецтва та технологічних прийомів декораційного мистецтва. Ми розглянемо це в рамках дисципліни «Художньої та технологічної обробки театральних тканин». Сучасна педагогіка має потребу у підтримці викладачів, які спрямовують у підростаючого покоління здоровий патріотизм і любов до цінностей національної культури.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми... Проведений аналіз літератури показав, що в Україні відсутнє фундаментальне видання, яке б висвітлювало проблеми професійного виконання текстильного виробу за технологією батік на основі вивчення народної творчості. Вивчення даного питання демонструє розрізненість літературного матеріалу. Теми схожості розпису писанки та гарячого батіка торкалась Таміла Печенюк у своїй статті «Джерельні основи виникнення розпису тканин» [4, с. 25-29], але ця тема подальшого розвитку не отримала. На сьогодні багато літератури висвітлює історію народної культури, зокрема історію писанки [3; 6], але в жодному виданні не проводиться паралель з декоративним розписом тканин за технологією гарячого батіка. Також слід звернути увагу на те, що книги, статті та посібники, присвячені розпису тканин у техніці батік [2] більш придатні для використання їх у гуртковій роботі та навчальному процесі художніх шкіл. Вищі навчальні заклади поки ще не мають розробленого посібника з цієї теми, тому проводиться подальша робота щодо збору і вивчення літературного матеріалу для його створення.

Формулювання цілей статті... Мета даної статті полягає у вдосконаленні викладання спеціальних дисциплін на практичних заняттях шляхом введення у курс «Художня та технологічна обробка театральних тканин» творчого завдання щодо створення композиції для розпису батіка на прикладі народного мистецтва писанки. Розвитку творчого потенціалу студентів ВНЗ мистецького напрямку засобами використання традицій народного мистецтва писанок у декоративному мистецтві за технологією батік. Завданням статті буде здійснена порівняльна характеристика технологічних прийомів розпису гарячого батіку та розпису писанки.

Виклад основного матеріалу дослідження... Особливості художньої обробки театральних тканин полягають у вивченні різноманітного матеріалу не тільки технологічного напрямку, але й історичного, культурологічного мистецтвознавчого. Видатний митець М.Л.Бойчук переконував своїх послідовників та учнів: «Не бійтеся втратити свою індивідуальність. Хто краще працює, до того приглядайтесь. Не треба боятись запозичувати в іншого, треба намагатися зробити краще. Індивідуальність сама виявиться, коли майстер визріє». Цей вислів підкреслює необхідність ознайомлення тих, хто навчається у мистецьких закладах, з кращими мистецькими творами, в тому числі й з яскравішими витворами народного мистецтва. «Є тільки одна спільна для всіх особливість, на яку завжди може розраховувати виховання: це те, що ми називаємо народністю.... Виховання, створене саме народом та засноване на народних засадах, має ту виховну силу, котрої нема в жодній з самих найкращих систем, які засновані на абстрактних ідеях або які позичені в іншого народу.... Усяка жива історична народність є саме найкраще, прекрасне створення Господнє на землі, й вихованню залишається тільки черпати з цього багатого та чистого джерела», писав К.Ушинський у статті «Про народність у суспільному вихованні» [8].

У роботах О.Рудницької бачимо наскільки багато значення вона приділяла розвитку особистості шляхом залучення до предметного світу культурних цінностей, до культури відповідної історичної епохи в процесі якого формується особистість, її почуття і думки набувають певної культурної форми та знаходять самовираз у цій

культури. Авторка говорить, що «людина здатна бути носієм і творцем культури тільки тому, що вона «занурена» у соціально-культурне середовище, в той культурний контекст, з якого бере свої уявлення, правила життя, способи дій, тому вплив культури на людину можна вважати інтегральним фактором її соціалізації, індивідуальним результатом опанування культурних цінностей суспільства, характеристикою освіченості особистості». [5, с. 48].

«Особистісна культура – це узагальнена ознака змістового наповнення життєдіяльності суб'єкта, стилю та способу його життя. Її компоненти утворюють системно сформовані ціннісні якості, які реалізуються у діяльності та в яких результати суспільної культури виявляються як особисті досягнення» [5, с. 49].

В контексті цього ми зробили спробу поєднати два види декоративного мистецтва споріднених за технологією – використання розпису писанок у мистецтві текстильного дизайну.

Для цього необхідно розробити теоретичний матеріал – символіку зображень, які використовуються в писанкарстві, сакральне значення писанки та її символів, провести порівняльну характеристику розпису писанок та технології гарячого батіка. Здійснити втілення цього методу на прикладі практичного виконання текстильного виробу студентами ВНКЗ Одеського театрального училища.

Спостерігаючи процес зародження, формування та розвитку культури України, можна відзначити відродження багатьох культурних напрямків, де мистецькі художні витвори займають чинне місце. Аналізуючи цей процес необхідно зазначити значне професійне зростання у виконанні творчих робіт під час фахової підготовки. Цьому сприяє, у першу чергу, вивчення першоджерел, накопичення знань з історії мистецтв, історії костюму, театру, народного та декоративного мистецтв, а також цінність відносин які позитивно впливають на самосвідомість молоді та знаходять відображення в процесі виконання ними творчих завдань.

Видатний митець М.Бойчук був переконаний, що зміст і форма в мистецтві становлять неподільне ціле, виражене формою, лініями й кольорами. Щоб довести учням важливість цієї думки, він показував їм альбоми шедеврів середніх віків, Китаю, Єгипту, Японії, Персії, Росії, України, а також зразки народного мистецтва [7, с. 179].

Вивчаючи роботи відомого педагога К.Ушинського можна відмітити, що він перед навчанням ставив три основні цілі: освітню, виховну і розвивальну, які завжди повинні виступати в єдності.

У його творах знайшли обґрунтування такі принципи навчання: наочності, свідомості й активності, послідовності й систематичності, міцності знань, зв'язку навчання з життям, емоційності, поєднання інтересу й відповідальності. У процесі навчання всі принципи не виступають самотійно, а органічно переплітаються і обумовлюють один одного.

У засвоєнні знань, за К.Ушинським, велике значення має наочність. Діти мислять формами, фарбами, звуками, відчуттями, тому в процесі навчання корисно використовувати всі наочні засоби з тим, щоб органи чуттів брали безпосередню участь у сприйманні навчального матеріалу. На нашу думку, у ВНЗ мистецького напрямку у студентів органи чуттів більш розвинуті, тому саме ця система наочності зберігає свою актуальність у вищій школі. Навчання в такому разі повинно будуватися на живому спогляданні, на конкретних образах, за формулою: від конкретного до абстрактного, що вказує на тісне поєднання наочності і слова (читання, розповіді, бесіди тощо).

Базуючись на працях К.Д.Ушинського, принцип наочності став широко застосовуватися у багатьох педагогічних учіннях. Об'єднання цих двох принципів – принципу наочності та принципу народності посилить бажаний результат в процесі фахової підготовки.

На прикладі запропонованих методів навчання ми намагалися продемонструвати, як можна сприяти формуванню професійної культури майбутніх художників театрального-декораційного мистецтва засобами втілення до навчальної дисципліни «Художня та технологічна обробка театральних тканин» яскравих зразків народної творчості.

Досконале вивчення народної творчості писанки дає можливість самовиразу в сучасних творчих роботах починаючих художників. Мета викладача не тільки ознайомити студентів з найбільш яскравими зразками народного мистецтва, а навчити їх правильно застосовувати одержані знання, уміння, навички та досвід.

Мистецтво писанки здавна привертало увагу етнографів, фольклористів та мистецтвознавців, і як старовинний звичай, і як прояв таланту народних майстрів.

Про писанки існує багато легенд та приказок. Одна з них висловлює таку думку: «У світі буде існувати любов до тих пір, доки будуть розписувати писанки».

Писанки – майстерно розписані пасхальні яйця – належать до найкращих творів українського народного мистецтва.

Історія походження писанок сягає сивої давнини українського народу та пов'язана з язичницьким культом, в якому славиться закон весняного пробудження всього суцього на землі.

Християнство пов'язало писанку з Великоднем.

Писанки прикрашали різними засобами, вони також відрізнялись своїми візерунками, що свідчить про високий рівень мистецтва українського народу, його здібність сприймати квітучу природу своєї країни та одночасно про талант стилізувати різноманітні орнаменти, яких дуже багато у розпису писанок.

«Знання своєї рідної, унікальної мови культури є необхідним для всіх видів людської діяльності. Однак, особливого значення це набуває в семіотичному полі символів – знаків, що найбільш яскраво і лаконічно відображають багатогранність об'єкта, передають абстрактні ідеї та поняття, пов'язані з ним. Якщо просто знак має одне, чітко закріплене за ним значення, то символ – багатозначний і піддається різним тлумаченням залежно від контексту. Саме такою образно-символічною системою є світ художньої культури, оскільки створення узагальнених та абстрактних образних символів – становить спеціальну мету і призначення мистецької діяльності» [5, с. 50].

Головна група орнаментів української писанки зображає різноманітні солярні знаки. Їх основа – це символічне зображення сонця, яке являється джерелом життя та світла. Вони всі різні за формою. Наприклад, на писанках Лемківщини, Перемишльщини «зірки» та «сонце» зображенні, як розетки, на писанках з Одещини вони – як рубінові зірки, на писанках Західного Поділля вони відносно реалістично відображують весняне сонце. Проте самим старовинним варіантом солярного знаку слід враховувати «павучки» із Східного Полісся та «крутороги», які поширені по всій Україні.

Ці символи та знаки здавна цікавили художників, археологів та етнографів. Їх дослідження доводять, що писанка має довгу історію, яка проростає із стародавніх часів.

Можна поділити цю історію на два етапи: перший дохристиянський з його розквітом та другий з піднесено надприродною інтерпретацією християнської символіки.

Ще багато часу потрібно, щоб розгадати архаїчні зображення, але спробуємо окреслити деякі міркування в цьому аспекті.

Перший розквіт писанки приходить на I ст. до Різдва Христового та тісно зв'язаний з релігійними ідеями наших пращурів та піднесенням ними сонця.

Людина приділяє велике значення, закликанню животворної дії сонця на житло, поле, дітей, для цього вона розписує сире яйце цілющими знаками. Так з'являється писанка, або фарбує одним кольором варене яйце – це крашанка, все це стає ритуалом. Про це свідчать археологічні знахідки.

Яйце, як у доісторичні часи, так і у християнстві, символізує – життя.

Після прийняття християнства багато символів приймають нову інтерпретацію. Хотілось би розглянути самі поширені з них

Колесо – як знак єднання найвищого спокою із напруженою силою – є вершиною досконалості, образом Вічності Божої і уявленням того безсмертя, яке у природі виражене повторенням відродження життя. У загально християнському розумінні колесо є символом безсмертя і майбутнього небесного існування, образом безмежної Божої любові.

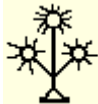
Сонце – як центр і основа небесного простору – є носієм світла і життя. Бог – це світло, і тому сонце є символом Бога. В наших літургійних молитвах ми часто звертаємося до Христа, як до Сонця-Правди.

Хрест – чотириріг, як символ Всесвіту – є знаком чотирьох сторін світу, чотирьох вітрів, чотирьох під року і чотирьох темпераментів. У християнстві хрест – це святий знак відкупу, яким церква все починає, благословляє і освячує. Тому належить йому перше місце серед християнських символів.

Трикутник – символ вогню, безсмертя, а також чоловічої і материнської сили. У християнстві – це символ Пресвятої Трійці. Із вписаним у трикутник колесом – це символ Божого ока.

Дерево життя – як космічне дерево – є символом небесного стрижня і скарбницею життя: поєднує в собі подовженість і короткочасність, стійкість і динаміку, силу і слабкість, верх і низ; це символ безперервного відродження природи. Дерево займає у Святому письмі центральне місце. Із багатьох понять можна виділити найсуттєвіше, а саме: дерево – це сукупність усього доброго й цінного; це образ Божої мудрості, входження в Божу волю і Божу довіру.

Спіраль – знак вегетативної органічної плодючості, і як знак Сонця є володарем часу. Числа 7 і 12 належать доаспекту Сонця. Це також символ порядку таїнства літургійного року.

Триріг – знак святого числа 3 і трибожества. Число 3 є символом симпатії та порядку і тому є класичним числом культових повторень.

Зірка – знак неба, визначення порядку небесних тіл і підтвердження сонячного божества. В християнстві зірка – це знак царства Христа. Святий Апостол Павло називав зірку образом вибраних у вічності, і найбільш яскраво серед них світить Марія-Мати. Ласкава, як вранішня зоря, вона сповіщає про схід Сонця-Христа.

Свастика – знак святого вогню і сонця. У християнстві свастики є символом Божественної Величі. У ранньому християнстві свастика охороняла від злих духів.

Риба символізує воду, а також, як і вода, є символом життя та смерті. Через її незвичайну якість примноження вона є поширеним знаком щастя. У християнстві – це символ новохрещених.

Різноманітність описаних символів дає можливість зрозуміти глибину мудрості українського народу, його вміння оберігати себе, свою оселю, родину, життя, утворювати магічне писанкове коло захисту в обрядах та звичаях [1, с. 38-46].

Починаючи проведення порівняльної характеристики розпису писанки та розпису гарячого батіка, хотілось би звернути увагу на наш погляд на важливий аспект – писанка є символом українського народного мистецтва тоді, як батік являється візитною карткою острова Ява, Індії, Японії та інших Східних країн. Батік у Європі з'явився на початку ХХ сторіччя цей факт ще більше зацікавлює студентів при ознайомленні з цією темою, так як дає можливість відчувати єдність у народній творчості, незалежно від місто положення країни, віросповідання та культурної спадщини.

Зупиняючись детальніше на технології виготовлення писанок можна зробити акцент на підготовчій роботі. Яйця відбирають добрі білі, які мають шершаву поверхню, тому що гладка погано краситься.

Перед початком роботи над розписом яйце тримають теплій воді додали одну ложку питної соди, потім обережно м'якою ганчіркою знімають бруд. Після цього яйце на декілька хвилин опускають у воду в якій розчинено дві ложки оцту.

Проводячи паралель з розписом за технологією батік необхідно відмітити, що при виборі та підготовці тканини для розпису надавали теж велике значення. Так, наприклад, у Китаї тканину обережно прали, потім тримали у воді, після цього варили у рисовому відварі, сушили, відбивали спеціальними дерев'яними вальками і тільки після цього її розписували тушшю та мінеральними фарбами. В Японії перед розписом шовкової тканини для кімоно її треба було випрати та обов'язково виполоскати у джерельній воді.

В обох випадках робота завжди була у тиші та спокої, у доброму настрої, щоб і лінії були рівні та чисті. Виправлень у роботі, як над писанкою так і у батіку не може бути. Добрий настрій також потрібен й при розписі батіку.

Яйце поділяють на ділянки, а сам орнамент на основні лінії. За допомогою писальця покривають гарячим воском ті частини узору, які повинні залишитися білими. Потім фарбують його у наступний колір наприклад жовтий. По жовтому фону наводять воском ті деталі, які повинні бути жовтими. Далі процес повторюється.

При розписі гарячого батіку також треба дотримуватися руху від самого світлого кольору до більш насиченого. Поверхню візерунків перекриваємо за допомогою пензлика або чантинга, електро-штифта.

Для виготовлення писанок використовували природні фарби.

Зараз для розпису існує багато спеціальних фарб, але й досі природні фарби слугують поштовхом натхнення для сучасних фахівців.

У батіку теж використовували природні фарби, рослинні та мінеральні.

Зараз для розпису існує багато спеціальних фарб, але й вони мають зріднену основу, як для батіку так і для писанок.

Після розпису, писанки у старовинні часи обпалювали у пічці. Їх складали у керамічну миску та ставили у піч, коли віск починав плавитись його обережно обтирали ганчірками. Зараз цей процес трошки відрізняється. Сучасні писанки кладуть на дерев'яну дошку з вколоченими цвяхами та засовують у піч. Для видутих яєць температура повинна бути 125 градусів, для повних 250 градусів на 25 хвилин. Потім витирають м'який віск.

З розписаного батіка після розпису також треба випарювати віск. Це робиться за допомогою праски та паперу. В цьому ми можемо побачити ще одну схожість в технологічних прийомах розпису батіку та писанки.

Обладнання також дуже схоже віск, чайтінг, штифт у батіку; писачок – струганочка – штучка – шаралик у роботі над писанкою.

Послідовність роботи з фарбами здійснюється по єдиному принципу від світлого до темного.

Технологічні прийоми також схожі:

- вільний розпис та використання сілі у батіку, у писанках це «мальованки» та розпис пензликом по поверхні яйця;

- кракелюр у батіку, в писанках це «дряпанки»;

- на тканині робота от плями, у писанках використання контрастних плям.

- кольоровий резерв у техніці холодного батіка, в писанках використовують кольоровий віск.

- ефект кольорового мерехтіння у батіку, в писанках це «капанки»

- ефект, який досягається за допомогою кристалів сілі можна використовувати також в обох випадках.

Українські писанки є мірилом краси, унікальним витвором народного генія. Невеличка за розміром, а глибока за змістом, українська писанка стала втіленням образу Світу й образом народу-творця, його світогляду й високого Сонця над ним.

З неї, як із невидимого яйця-райця, безкінечно струмує творча сила митців з народу.

Традиція писанкарства зазнала протягом 70 років радянської влади певного занепаду. Виготовлення писанок на Великдень суворо заборонялося і переслідувалося.

Але не випадково, що зараз сучасні фахівці звертаються до такого старовинного мистецтва, як писанкарство. В орнаментах писанки все взаємно зв'язано та збалансовано.

Після проведеного порівняльного аналізу можна впевнено стверджувати, що писанки мали великий вплив та значення на розвиток української культури та мистецтва у тому числі й українських розписних тканин. Накопичений досвід може бути джерелом у нових пошуках розвитку сучасного батіка. Все це доцільно застосовувати при підготовці майбутніх художників театральньо-декораційного мистецтва. в процесі

Велика зацікавленість дослідженням з етнокультурного феномену писанки існує і в наш час. Ще багато не вивчених матеріалів в архівах очікують дослідника та чимало зусиль треба докласти для відродження традицій писанкового мистецтва на всій території України, щоб це мистецтво вічно жило і розвивалось, тому потрібно зацікавлювати майбутніх художників цим видом діяльності. Для цього була створена ця робота, яка пройшла апробацію на заняттях художнього розпису тканин у ВНКЗ Одеського театральньо-художнього училища.

Практичне виконання текстильного виробу, створеного студентами в процесі оволодіння художнім розписом тканин, виявило, що вивчення студентами історії писанкарства, значення символіки писанки, її регіональних особливостей, визначення кольорових рішень має вплив на розвиток національної свідомості, зростання художнього рівня навчальних робіт, впливає на якість не тільки технологічних навичок при виконанні батіка, а й на знання історії розвитку народної творчості в Україні.

В процесі вивчення художнього розпису тканин, кожне завдання має свою спрямованість, конкретні задачі, які отримують студенти. Це може бути імітація історичного зразка, де зберігаються основні ознаки стильових особливостей епохи або творча робота, коли студент має можливість створити свою особисту композицію.

Заняття, на яких студенти знайомляться з історією батіка та технологією його виконання мають творчий напрям де їм надається можливість створити свою неповторну роботу. Тому курс лекцій, на якому студентів потрібно максимально зацікавити, має велике значення особливо в аспекті майбутньої роботи.

Практичні роботи студентів свідчать про зацікавленість цією темою. Студенти відчувають, що їм випало на долю стати першими майстрами на початку нового століття, які беруть участь у створенні сучасного мистецтва та вони відповідальні за той фундамент, на якому буде красуватися мистецтво України XXI сторіччя.

Висновки... У статті було проведено паралель між технологічними процесами у мистецтві різних народів та показано їх спорідненість. Розглянутий аспект вивчення яскравих зразків народної творчості можна розглянути як аксіологічний та праксіологічний компоненти професійної культури майбутніх художників театральньо-декораційного мистецтва. Матеріал наданий у статті у подальшому розширений (доповнений) та сформований у навчальний посібник може використовуватись викладачами вищих навчальних закладів 1-2 рівня акредитації, спеціалізованих художніх шкіл, для заочних відділень вищих навчальних закладів 3-4 рівня акредитації.

Література

1. Білоус О. Школа писанкарства: Символіка в писанкарстві. Як написати писанку. Писанки в побуті / О.Білоус, З.Стацук // Мистецтво та освіта. – 1997 – №1. – С.38-46.
2. Каменская О. Горячий батик / О.Каменская // Юный художник. – 2005. – №1. – С. 37.
3. Осадца Т. Дослідники українських писанок / Т.Осадца // Образотворче мистецтво. – 1994. – № 2. – С.44-47.
4. Печенюк Таміла. Джерельні основи виникнення розпису тканин/Таміла Печенюк // Образотворче мистецтво. – 1991 – № 1. – С. 25-29.
5. Рудницька О. П. Педагогіка загальна і мистецька: Навчальний посібник / О.П.Рудницька. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005. – 360 с.
6. Семантика народних художніх образів // Культура і побут населення України. – К. : Либідь, 1993. – С.229-232.

7. Маркаде Валентина. Українське мистецтво ХХ століття і Західна Європа / Валентина Маркаде // Всесвіт. Журнал іноземної літератури. – 1990. – №7. – С. 169-187.

Лагунова Г.В.

Особенности художественной обработки театральных тканей в процессе формирования профессиональной культуры будущих художников театрально-декорационного искусства

В статье рассматривается проблема усовершенствования преподавания специальных дисциплин на практических занятиях, путем введения в курс «Художественная и технологическая обработка театральных тканей» творческого задания касательно создания композиции для росписи батика на примере народного искусства писанки. Развитие творческого потенциала студентов художественных ВУЗов способами использования традиций народного искусства писанок в декоративном искусстве с использованием технологии батик. Задачей статьи является сравнительная характеристика технологических приёмов росписи горячего батика и росписи писанки.

Ключевые слова: преподавание, батик, писанка, искусство, театрально-декорационное искусство.

Lagunova A.V.

Peculiarities of theatrical art processing of tissues in the process of formation of professional culture of future artists of theatrical-decorative art

The article considers the problem of improving the teaching of special disciplines on practical lessons. Introduction to the course «Artistic and technologic treatment theatrical drapery» creative tasks. The introduction of creative tasks concerning creation of compositions painted batik on the example of folk art Easter eggs. Development of creative potential of students of art Institutes uses traditions of folk art and decorative arts. The task of this article is a comparative characteristic of methods of hot batik painting and painting Easter eggs. Modern art of Ukraine is based on the long tradition of the Ukrainian people and important examples of folk art. Modern pedagogy needs the support of teachers, who direct the rising generation of healthy patriotism and love to the values of national culture. Features theatrical art processing of fabrics are research stuff.

To acquaint the students with the best works of art.

The study of the symbolism of Easter eggs in the course of creation of compositions for textiles. Comparative characteristics of Easter eggs painting and technology of hot batik.

Watching the process of the origin, formation and development of Ukrainian culture, you can mark the revival of many cultural destinations.. It should be noted significant professional growth in the creative works during the training..

This contributes in the first place, the study of primary sources, knowledge of art history. This has a positive influence on the self-consciousness of youth and reflected in the process of discharging their creative tasks.

To learn knowledge, for K. Uchynsky, great importance is visibility.

Studying the history of folk art of “pisanka” (painted egg) by means of decorative applied art. Art of “pisanka” in today. Comparison characteristics of technological processes of “pisanka” painting and fabric painting in hot batik technology.

The material is given in the article can be found embodiment in the tutorial.

Key words: teaching, batik, pysanka, art and theatrical-decorative art.

Подано до редакції 27.03.2014.

Рекомендовано до друку докт.пед.наук, проф.Курлянд З.Н.

УДК 378.147:37.032

© 2014

Левченко Я.Е.

РЕАЛІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЙНОГО КОМПОНЕНТУ ПРОФЕСІЙНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ

У статті розглядається проблема виокремлення мотиваційно-орієнтаційного етапу педагогічної технології, що обумовлено необхідністю формування та розвитку мотиваційного компоненту професійної спрямованості особистості майбутнього вчителя. Реалізація цього етапу педагогічної технології має здійснюватись у процесі викладання дисциплін психолого-педагогічного циклу, тобто формувати професійно-педагогічні мотиви й потреби, ціннісні орієнтації та ідеали, і у процесі викладання методичних і фахових дисциплін, формуючи при цьому безпосередньо пізнавальні інтереси, інтереси до фаху.

Ключові слова: ідеал, мотиваційний компонент, педагогічна технологія, спрямованість особистості, ціннісні орієнтації.

Постановка проблеми у загальному вигляді... Проблема модернізації всіх структур системи освіти в Україні висуває сьогодні завдання розробки педагогічної технології формування професійної спрямованості особистості майбутнього вчителя. Досягнення мети і вирішення цих завдань здійснюється під час реалізації діагностичного, мотиваційно-орієнтаційного, змістового, процесуального і оцінно-результативного етапів. Все це вимагає пошуку нових шляхів, методів, засобів вирішення проблеми, у контексті чого актуальності набуває розробка і впровадження в навчальний процес вищого педагогічного навчального закладу педагогічної технології формування професійної спрямованості особистості майбутнього вчителя (ПСОМВ).

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми... У контексті нашого дослідження особливо корисним став аналіз праць науковців (А. Алексюк, С. Анемподістова, М. Бухаркіна, Д. Вількеєв, В. Євдокимов, І. Ковкіна, В. Кудрявцев, І. Лернер, В. Лозова, О. Матюшкін, М. Махмутов, В. Оконь, Є. Полат, І. Прокопенко та ін.), які безпосередньо торкаються проблем ефективного застосування